

ПРАВИЛА

за прилагане на изискванията за държавни помощи при подбора на проекти към СВОМР на МИГ Тервел-Крушари

Настоящите правила са приложими към получателите на безвъзмездна финансова помощ (БФП) по мерките, включени в Стратегията за водено от общностите местно развитие (СВОМР) на МИГ Тервел – Крушари, финансирана от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020г.

Правилата представляват приложение към Процедурата за подбор на проекти към Стратегията за ВОМР на МИГ Тервел-Крушари.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

МИГ ТЕРВЕЛ - КРУШАРИ е сдружение от представители на публичния сектор, бизнеса и гражданския сектор, живеещи или работещи на територията на общини Тервел и Крушари. Към момента сдружението има 32 члена, между които Община Тервел и Община Крушари. През 2016 г. сдружение МИГ ТЕРВЕЛ - КРУШАРИ изготви и прие СТРАТЕГИЯ за водено от общностите местно развитие (ВОМР), в която са залегнали мерки за развитие на територията на двете общини за периода 2016 – 2020 г.

В рамките на договор № РД50-153 от 21 октомври 2016 г. с УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН НА ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ за периода 2014 - 2020 г., на сдружение МИГ ТЕРВЕЛ – КРУШАРИ е предоставен финансов ресурс в размер на 2 933 хил.лв. Тези средства ще се предоставят от МИГ-а във вид на безвъзмездна финансова помощ (БФП) на местни бенефициери за финансиране на проекти, които да се изпълняват само на територията на двете общини Тервел и Крушари и да доведат до подобряване на условията за живот и за развитие на бизнеса на тази територия.

МЕРКИ ОТ СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ 2016-2020 Г. НА МИГ ТЕРВЕЛ - КРУШАРИ

През периода от 2017 до 2020 години МИГ ТЕРВЕЛ - КРУШАРИ ще приема заявления от потенциални бенефициери за финансиране на проекти на граждани или юридически лица от територията на Община Тервел и Община Крушари. Ще се подпомагат само дейности, които се осъществяват на територията на двете общини. По Стратегията за ВОМР МИГ ТЕРВЕЛ - КРУШАРИ ще финансира проекти, които допринасят за реализиране на приоритетите на Стратегията за ВОМР:

- **по четири мерки от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020г.:**
    - **Подмярка 4.1. Инвестиции във физически активи (с бюджет 750 хил. лв.);**
    - **Подмярка 4.2. Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти (с бюджет 200 хил. лв.)**
- от мярка М04 „Инвестиции в материални активи“;**

- **Подмярка 6.4. Инвестиционна подкрепа за неземеделски дейности (с бюджет 683 хил. лв.)**
от мярка М06 „Развитие на стопанства и предприятия“;
- **Подмярка 7.2. Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура (с бюджет 1 150 хил. лв.)**
от мярка М07 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“

и

➤ по една мярка от Регламент (ЕС) № 1305/2013:

- **Подмярка 19.7.6. Проучвания и инвестиции, свързани с възстановяване и подобряване на културното и природното наследство (с бюджет 150 хил. лв.)**

По всяка от тези подмерки ще бъдат обявявани процедури за прием на заявления. Кандидатстването за БФП ще става с подаване на заявления от допустими кандидати за изпълнение на проекти, които да се финансират по Стратегията за ВОМР на МИГ ТЕРВЕЛ – КРУШАРИ.

2. ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ - ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предоставянето на публичен ресурс, в това число безвъзмездна финансова помощ по Стратегията за ВОМР, трябва да е съобразено с правилата за държавни помощи, като се отчита принципната недопустимост на държавните помощи и възможните хипотези на съвместимост, които ДОГОВОРЪТ ЗА ФУНКЦИОНИРАНЕТО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ (ДФЕС), Регламентите и националното законодателство предвиждат.

Бенефициентите по настоящата процедура за предоставяне на БФП са длъжни да спазват законодателството в областта на обществените поръчки и държавните помощи. За да бъде финансирането по една мярка класифицирано като държавна помощ съгласно чл. 107 (1) от ДФЕС, мярката трябва да изпълнява кумулативно следните критерии:

1. Да бъде свързана е с предоставяне на публични ресурси
2. Да предоставя икономическа изгода /„предимство“ - понятие за предприятие и икономическа дейност
3. Да има избирателен (селективен) характер
4. Да нарушава конкуренцията, респ. създава антиконкурентен ефект - включително потенциален
5. Да има отрицателен ефект върху търговията между държавите – членки

3. ОТГОВОРНОСТИ НА МИГ Тервел - Крушари

МИГ Тервел – Крушари се явява администратор на помощ по смисъла на Закона за държавните помощи по отношение на средствата, предоставени на нейната територия на

отделните получатели. Като такъв МИГ Тервел – Крушари следва да създаде механизъм за контрол и гарантиране изпълнението на описаните тук правила, така че във всеки един момент да може да бъде доказано, че разходването на средствата по Стратегията за ВОМР отговарят и не противоречат на действащото национално и европейско законодателство в областта на държавните помощи. В настоящите правила са представени минималните изисквания към механизмите за контрол, които МИГ Тервел – Крушари въвежда.

4. ДЪРЖАВНАТА ПОМОЩ ПО МЕРКИТЕ ОТ СТРАТЕГИЯТА

МИГ Тервел-Крушари, като взе предвид чл.107 и чл. 108 от ДФЕС и текстовете от изброените по-долу нормативни документи, регламентиращи правилата за прилагането на държавни помощи в сектора:

- Регламент 1305/2013 – разпоредби по ЕЗФРСР
- Регламент 1407/2013 и Регламент 1408/2013 относно прилагането на *de minimis*;
- Насоки на Европейския съюз за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за периода 2014 — 2020 г. (2014/C 204/01)
- Програмата за развитие на селските райони 2014-2020;
- Съотносимите наредби на МЗХ по мерките от Стратегията за ВОМР,

счита, че за мерките от Стратегията за ВОМР е редно да се **прилагат следните режими за държавни помощи:**

По отношение на мерките за инвестиции за производство на първична селскостопанска продукция (**подмярка 4.1**) и преработката ѝ (**подмярка 4.2**) се прилагат специалните секторни правила на Общата Селскостопанска Политика (ОСП), доколкото инвестициите са в приложното поле на чл. 42 от ДФЕС .

Поради спецификата на селскостопанския сектор, в член 42 от Договора (ДФЕС) е определено, че правилата за конкуренцията се прилагат по отношение на производството и търговията със селскостопански продукти само доколкото това е решено от Европейския парламент и Съвета.

В Насоките на Европейския съюз за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за периода 2014 — 2020 г. (Насоките), параграф (4) Комисията определя условията и критериите, при които помощта за секторите на селското и горското стопанство и за селските райони ще се приема за съвместима с вътрешния пазар и установява критериите за определяне на районите, които отговарят на условията, посочени в член 107, параграф 3 от Договора.

По отношение на подпомагането за развитие на селските райони основният принцип за приложимост на правилата за държавните помощи в този контекст е изложен в член 81, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1305/2013. Според член 81, параграф 2 и член 82 от посочения регламент правилата за държавните помощи не се прилагат по отношение на плащанията, извършени от държавите членки съгласно и в съответствие с Регламент (ЕС)

№ 1305/2013 или по отношение на допълнителното национално финансиране, попадащо в обхвата на член 42 от ДФЕС.

- **Подмярка 4.1. Инвестиции в земеделски стопанства**

Съгласно гл. 2, параграф (16) от *Насоките на ЕС за ДП в селското стопанство ...* „правилата за държавната помощ не се прилагат по отношение на съфинансирането за подпомагане на развитието на селските райони (както по частта ЕЗФРСР, така и по националната част), нито по отношение на допълнителното национално финансиране в допълнение към подобно подпомагане, при условие че въпросната мярка е свързана със селскостопанска дейност от приложното поле на член 42 от Договора и е част от Програмата за развитие на селските райони. Първично производство на селскостопански продукти – дейности, осъществявани на място в земеделското стопанство, необходими за приготвянето на животински или растителен продукт за първата му продажба, са изключени от обхвата на държавните помощи.

- **Подмярка 4.2. Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти**

Съгласно Регламент 702, чл.17. „Помощ за инвестиции, свързани с преработката на селскостопански продукти и търговията със селскостопански продукти“ 1.Помощта за инвестиции в материални активи или нематериални активи във връзка с преработката на селскостопански продукти и търговията със селскостопански продукти е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него“, тъй като изпълняват условията, определени в параграфи 2—10.

Следователно, правилата за държавни помощи не се прилагат към инвестиции за преработка и търговия със селскостопански продукти, в случаите на преработка на продукти от Приложение I към ДФЕС в продукти от Приложение I.

Съгласно Регламент 702, чл.44 „Помощ за инвестиции, свързани с преработката на селскостопански в неселскостопански продукти или с производството на памук, 1.Предоставяната на МСП помощ за инвестиции, свързани с преработката на селскостопански в неселскостопански продукти ..., е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него“, тъй като помощта се предоставя в рамките на Програма за развитие на селските райони в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013, и изпълнява условията, определени в параграфи 3—10.

Следователно инвестициите, финансирани по подмярка 4.2 “Инвестиции в преработка / маркетинг на селскостопански продукти” от СВOMP в случаите на преработка на продукти от Приложение I към ДФЕС в продукти извън Приложение I попадат в обхвата на държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и за тях са приложими правилата на държавните помощи.

За останалите подмерки (6.4, 7.2 и 19.7.6) от Стратегията за ВOMP, са приложими правилата за държавни помощи, тъй като съгласно чл.81 от Регламент 1305/2013 „чл. 107 и 108 от ДФЕС се прилагат по отношение подпомагането за развитието на селските райони, отпуснато от държавите-членки“.

- **Подмярка 6.4. Инвестиционна подкрепа за неземеделски дейности**

Подпомагането по подмярка 6.4. „Инвестиционна подкрепа за неземеделски дейности“ ще се предоставя в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на чл. 107 и 108 от ДФЕС към помощта de minimis, както е залегнало в Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

- **Подмярка 7.2. Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура**

Съгласно *Насоки на Европейския съюз за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за периода 2014 — 2020 г.*, гл.3 параграф (643) помощта за основни услуги и обновяване на селата в селските райони, която се предоставя по подмярката, се счита като съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, букви в) и г) от ДФЕС, тъй като тя изпълнява общите принципи за оценка на *Насоките*, общите разпоредби, приложими към част II, глава 3 от същите, и условията по параграфите от (644) до (651).

- **Подмярка 19.7.6. Проучвания и инвестиции, свързани с възстановяване и подобряване на културното и природното наследство**

Подпомагането по подмярка 19.7.6. ще се предоставя в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на чл. 107 и 108 от ДФЕС към помощта de minimis, като се има предвид, че кандидати по мярката могат да бъдат Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ).

5. РЕЖИМ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СРЕДСТВАТА

5.1. Режим „не помощ“ – помощ извън обхвата на чл. 107, пар. 1 от ДФЕС

В случаите, когато получателите на БФП не използват допустимите за финансиране обекти за извършване на стопанска дейност, включително, но не само: не ги отдават под наем или в тях не се извършва дейност от търговци и/или лица със свободни професии, те **не следва да се считат за получатели** на държавна и/или минимална помощ (помощ “de minimis”). В този случай към тях не са приложими настоящите правила.

5.2. Режим „минимална помощ“ (помощ „de minimis”)

За целите на Регламент (ЕС) № 1407/2013, получателите на БФП се явяват „предприятия“ по отношение на физическите и юридическите лица, които участват в тях и които извършват икономическа дейност.

Настоящите правила се прилагат когато:

- обектите на инвестицията се използват за извършване на стопанска дейност, получателят на БФП упражнява стопанска/икономическа дейност в обекта си;
- в обектите на инвестицията се извършва дейност от стопански субекти – търговци, земеделски стопани, лица със свободни професии и/или общински предприятия;

В тези случаи получателите на БФП се считат за получатели на минимална помощ и към тях следва да се прилагат условията на Регламент (ЕС) № 1407/2013.

6. ПРИЛАГАНЕ НА РЕЖИМ „МИНИМАЛНА ПОМОЩ“

Режим „Минимална помощ“ се прилага към всички получатели на БФП, които отговарят на някои от условията в т. 5.2 и изпълняват изискванията на Регламент (ЕС) № 1407/2013, т.е. се прилага за помощите, предоставяни на предприятия от всички сектори, с изключение на:

- а) помощи, предоставяни в сектора на рибарството и аквакултурите, обхванати от Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета¹;
- б) помощи, предоставяни на предприятия, които извършват дейност в областта на първичното производство на селскостопански продукти;
- в) помощите, предоставяни на предприятия, които извършват дейности в сектора на преработката и търговията със селскостопански продукти;
- г) помощи за дейности, свързани с износ за трети държави или държави членки, по-конкретно пряко свързани с изнасяните количества, със създаването и функционирането на дистрибуторска мрежа или с други текущи разходи, свързани с износа;
- д) помощи, подчинени на преференциалното използване на национални продукти спрямо вносни такива.

Когато даден получател на БФП упражнява дейност в секторите, описани по-горе в букви а), б) или в), както и в един или повече от секторите или дейностите, обхванати от Регламент (ЕС) № 1407/2013, Регламентът се прилага спрямо помощта, предоставяна за съответните един или повече сектори или дейности, при условие че бъде гарантирано по подходящ начин и посредством подходящи средства, като например: разделение на дейностите или разграничаване на разходите, че дейностите в изключените сектори не се ползват от помощ *de minimis*, предоставена съгласно Регламента.

а. Допустим максимален размер на БФП

Допустимият максимален размер на БФП следва да е такъв, който не води до надвишаване на праговете, определени в Регламент (ЕС) № 1407/2013, а именно: левовата равностойност на 200 000 евро (391 166 лева) за период от 3 (три) последователни фискални години.

б. Специфични изисквания

За получатели на БФП, които са предприятия за целите на Регламент (ЕС) № 1407/2013 се прилагат изискванията на „едно и също предприятие“. Съгласно чл. 2 от Регламент (ЕС) № 1407/2013, „едно и също предприятие“ означава всички предприятия, които поддържат помежду си поне един вид от следните взаимоотношения:

- а) дадено предприятие притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие;
- б) дадено предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от

¹ Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета от 17 декември 1999 година относно общата организация на пазарите на рибни продукти и продукти от аквакултури (ОВ L 17, 21.1.2000 г., стр. 22).

членовете на административния, управителния или надзорния орган на друго предприятие;

- в) дадено предприятие има право да упражнява доминиращо влияние спрямо друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или на разпоредба в неговия устав или учредителен акт;
- г) дадено предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с останалите акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в това предприятие.

Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени по-горе в букви а) — г), посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие.

с. Деклариране на обстоятелствата относно държавни и минимални помощи

Обстоятелствата по отношение на свързаност на предприятия и по отношение на размер на получената държавна помощ подлежат на деклариране от страна на кандидатите в декларации, по образец към документите за кандидатстване:

- ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА РАЗМЕРА НА ПОЛУЧЕНИТЕ ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ;
- ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА МИНИМАЛНИ ПОМОЩИ

Декларациите се представят подписани от представляващия кандидата и се прилагат към Заявлението за подпомагане.

Минималната помощ се счита за получена от момента на сключване на договора за финансиране или от датата на издаване на друг приложим документ, който дава на собственика юридическото право да я получи.

В случай, че даден кандидат се явява „едно и също предприятие“ по отношение на други предприятия, то следва да се има предвид, че всички предприятия, образуващи „едно и също предприятие“, се считат за един получател на минималната помощ. В този случай, следва да се има предвид, че допустимият максимален размер БФП от 200 хил. евро за три бюджетни години се прилага към този един получател, в който се включват всички, образуващи „едно и също предприятие“.

д. Контрол и проверка на обстоятелствата относно държавни и минимални помощи

На етапа на кандидатстване за БФП, МИГ ТЕРВЕЛ - КРУШАРИ в качеството си на администратор на държавна помощ следва да провери и установи наличието на обстоятелствата по точка “а” относно размера на допустимата минимална помощ и по точка “б” относно свързаността на предприятия, за всеки от кандидатите.

В случаите, когато за кандидат за получаване на БФП се установи, че:

1. е получил минимална помощ в размер, който надхвърля установеният праг, то съответния кандидат няма право да получи БФП.

2. е получил минимална помощ в размер, която му позволява да получи и БФП по процедурата към СВОМР до установения праг. В този случай, като помощ по процедурата може да се предостави БФП в такъв размер, който сумиран с всички други минимални помощи, получени от получателя на БФП през двете предходни фискални години и текущата е до стойностите на установения праг. За остатъкът до пълния размер на БФП по процедурата към Стратегията за ВОМР, надвишаващ установеният праг, получателят на БФП заплаща за своя сметка само превишението над прага.

МИГ следва да провери дали обстоятелствата за получени помощи и свързаност са декларирани от съответния кандидат в приложените декларации. Само след като МИГ се е уверила, че с отпускането на съответната минимална помощ по настоящата процедура няма да бъдат превишени праговете, установени по-горе, тогава може да я предостави на съответния получател на БФП. За целта при изчисляване на праговете се отчита размера на всички получени минимални помощи от кандидата - „едно и също предприятие“, без значение на формата и източника, въз основа на декларацията по образец и проверка в Регистъра за държавна и минимална помощ.

е. Натрупване на помощта „de minimis“

Помощта de minimis, предоставена съгласно настоящата процедура, може да се натрупва с:

- помощ de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 360/2012 на Комисията² до тавана, установен в посочения регламент;
- помощ de minimis, предоставяна съгласно други регламенти за помощ de minimis, до съответния таван, определен в Регламент (ЕС) № 1407/2013.

ф. Скотиране

Безвъзмездната финансова помощ по проекти към Стратегията за ВОМР може да се предоставя с авансово и междинно плащане. По тази причина при изчисляване на размера на помощта ще се прилага скотиране към датата на предоставяне на помощта, като:

лихвен % = сконтовия % към датата на предоставяне на помощта

7. УВЕДОМЯВАНЕ И КОНТРОЛ

МИГ Тервел - Крушари, в качеството си на администратор на държавна помощ, ще спазва установените в Закона за държавните помощи (ЗДП) и Правилника за неговото прилагане (ППЗДП) изисквания.

При предоставянето на помощта МИГ следва да провери данните в предоставените от получателите на БФП декларации за минимални и държавни помощи. За проверка на декларираната информация, МИГ може да използва публичния модул за справки към информационна система „Регистър на минималните помощи“, достъпен на интернет

² Регламент (ЕС) № 360/2012 на Комисията от 25 април 2012 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към минималната помощ (de minimis) за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ L 114, 26.4.2012 г., стр. 8).

страницата: www.minimis.minfin.bg

Съгласно чл. 11, ал. 4 от ЗДП, при всяко предоставяне на минимална помощ МИГ Тервел-Крушари следва в 3-дневен срок да уведоми Министерство на финансите, във формата по приложение № 5 от ППЗДП. Освен това, съгласно чл. 8, ал. 2 от ППЗДП, МИГ следва да въведе в 3-дневен срок данните за съответния получател и размера на получената от него минимална помощ в информационна система „Регистър на минималните помощи“. Достъпът до системата се осъществява съгласно утвърдена от министъра на финансите процедура за достъп и МИГ Тервел-Крушари следва да осигури достъп на нейни служители до Регистъра за изпълнение на тези функции.

Информацията за предоставените минимални помощи ще бъде публикувана на Интернет страницата на МИГ Тервел-Крушари с оглед изпълнение на задълженията по чл. 11 от ЗДП.

Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 1407/2013, МИГ Тервел-Крушари се задължава да съхранява документацията относно индивидуалните помощи de minimis за период от 10 бюджетни години, считано от датата на тяхното предоставяне. Документацията относно помощите de minimis се съхранява за период от 10 бюджетни години от датата, на която е предоставена последната индивидуална помощ.

8. ПРОЦЕДУРА ПО СЪБИРАНЕ НА НЕПРАВОМЕРНО ПРЕДОСТАВЕНА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ

Администраторите на държавна помощ имат и задължението за установяване и събиране на неправомерно предоставена такава. Връщането е дължимо от получателя на помощта, ведно с лихвите, считано от датата, от която помощта е била на разположение на получателя.

Съгласно чл.162 от ДОПК неправомерно предоставената държавна помощ е публично държавно вземане. Доколкото договорът за БФП е тристранен – между получателя на БФП, МИГ Тервел-Крушари и ДФ „Земеделие“, функциите по събирането на неправомерно предоставената държавна помощ се разпределят по следния ред:

- Установяването на публичните вземания се извършва от администратора, т.е. от МИГ ТЕРВЕЛ-КРУШАРИ.
- Издаването на акта за установеното публично вземане се извършва от ДФ „Земеделие“ по доклад от администратора.

До образуването на производството за принудително изпълнение на публичното вземане компетентният за издаването на акта, т.е. ДФ „Земеделие“ има всички права и задължения на публичен изпълнител по смисъла на ДОПК до приключване на процедурата по доброволно изпълнение.

В случай че не бъдат изпълнени доброволно задълженията, се образува производство за принудително изпълнение на публичните вземания, което се извършва от публичните изпълнители на НАП по реда на ДОПК.